

Özel Eğitim Öğretmenlerinin Okula Bağlılık Düzeylerinin İş Motivasyonlarıyla İlişkisinin İncelenmesi

Feyzullah Yanık

Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Yöneticisi

yanik52@hotmail.com, ORCID:0000-0002-8210-3936

Özet

Bu araştırmada özel eğitim öğretmenlerinin okula bağlılık düzeylerinin iş motivasyonlarıyla ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Özel eğitim öğretmenlerinin eğitim kurumlarında örgütsel bağlılık algılarının iş motivasyonu üzerindeki etkisini belirlemek için bu paralelde regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Motivasyon çeşitlerinde içsel motivasyon ile dışsal motivasyon kaynakları söz konusu araştırmada birlikte ele alınmak suretiyle incelenmiştir. Yapılan analiz neticesinde elde edilen sonuçlara göre; örgütsel bağlılık bileşenlerinden sadece duygusal bağlılığın içsel motivasyonun anlamlı yordayıcısı olduğu anlaşılmıştır. Bunun yanı sıra kuruma devam bağlılığı ve duygusal bağlılığın birlikte dışsal motivasyonun anlamlı yordayıcıları olduğu belirlenmiştir. Burada önemli bir kavram olarak öne çıkan duygusal bağlılık, bireyin hissi olarak bağlanmasını, içinde bulunduğu örgüt ile özdeşleşmesini, örgütte kalmayı tercih etmesini ve örgütün bir parçası olmayı istemesini ifade etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Kurumu, Özel Eğitim, Bağlılık, İş Motivasyonu

Özel Eğitim Öğretmenlerinin Okula Bağlılık Düzeylerinin İş Motivasyonlarıyla İlişkisinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship of Special Education Teachers' Commitment Levels to School with Their Work Motivations

Abstract

In this research, it was aimed to investigate the relationship of special education teachers' commitment levels to school with their work motivations. In order to determine the effect of special education teachers' perceptions of organizational commitment on job motivation in educational institutions, regression analysis was carried out in parallel with this. In the types of motivation, intrinsic motivation and extrinsic motivation sources were examined by considering them together in the said research. According to the results obtained as a result of the analysis,; it has been understood that only emotional attachment is a significant predictor of intrinsic motivation from organizational commitment components. In addition, it has been determined that attendance commitment and emotional commitment to the institution are significant predictors of extrinsic motivation together. Emotional attachment, which stands out as an important concept here, expresses the individual's attachment as a feeling, identification with the organization he is in, preference to stay in the organization and desire to be a part of the organization.

Key Words: Educational Institution, Special Education, Commitment, Work Motivation

Giriş

Öğretmenlik mesleğinde içsel ya da dışsal motivasyon kavramlarının ikisinin de önemli olduğu düşünülmektedir. Kişilerin bireysel farklılıkları ve durumsallıkları çalıştıkları ortamın durumuna bağlı olarak, içsel ve dışsal motivasyonun etkisi artırır veya azaltır.

Öğretmenlerin içsel olarak motive olabilmeleri doğru olan durumdur. Yapılan araştırma sonuçlarına göre içsel motivasyonu yüksek olan kişilerin, motivasyonları düşük olan kişilere göre daha başarılı olduklarını ortaya çıkarmıştır (Eggen ve Kauchak, 1997).

Fakat kişi dışsal kaynakları kendini kontrol eden bir araç olarak algırsa motivasyonunda düşüşe sebep olabilir. Bu durum da doğal süreç dahilinde iş performansının azalmasına sebebiyet verebilir (James, 2005).

Öğretmenlerin motivasyonlarda etkili olan değişkenlerden bir tanesi de bağlılıktır. Literatürler

araştırıldığında bağlılık kavramı ile ilgili olarak birçok tanımlamanın yapıldığı görülmektedir. Bağlılık kavramı “Örgüt İnsanı” isimli bir çalışmada, insanın yalnızca örgütte çalışan bir kişi olmadığı, örgüte ait olan bir kişi olduğu anlatılmaktadır (Whyte, 1956).

Bağlılık kişilerin bir kuruma yada işe sadakatlerini ve yerine getirmeyi düşündükleri tüm işlerin sorumluluğunu ve yükümlülüğünü ifade eder (Ergün, 1975).

Bağlılık kavramını birisine veya bir yere olan sevgi, yakınlık, ona karşı ait olma isteği olarak tanımlayabiliriz. Örgütsel bağlılık bireyin psikolojik olarak da örgüte bağlılık hissetmesidir. Kişinin işine duyduğu saygısı ve sadakati örgütsel bağlılıkta duyduğu güçlü inanışından kaynaklanmaktadır (Çekmecelioğlu, 2006).

Öğretmenlerin motivasyon düzeylerinde bağlılık kadar etkili olan değişkenlerden birisi de yöneticilerine yönelik algıladıkları liderlik biçimidir. Liderlik tanımı üzerine birçok akademik makale ya da araştırma yapılmış, liderlikle ilgili yüzlerce tanım literatürde yerini almıştır (Şişman, 2002).

Örgütün hareketini insan gücü ile yaptığını düşünürsek, motivasyonu güçlü olan insanların sağlıklı ve düzgün iş yapacaklarını varsayabiliriz. Liderlik ve yöneticiliğin birbirlerine yakın kavramlar olduklarını düşünsek de aslında birbirlerinden çok ayrı anlamlar ifade eden kavramlar olduklarını bilmekteyiz.

Lider etrafındaki kişileri belirli hedef ve amaçlar çerçevesinde toplayan, bu hedef ve amaçlara ulaşabilmek adına etkilediği grubu harekete geçirebilen kişidir (Engin, 2007).

Yönetici, işletmede ya da kurumda bulunduğu göreve birileri tarafından getirilmiş, kendini o pozisyona getirmiş olanlar adına çalışmakta olan, daha önceden belirlenmiş olan hedef ve amaçlara göre hareket eden, amaçlanan hedef ve davranışları denetleyen, gerektiğinde ödül ve ceza yetkisini kullanarak insanları motive eden kişidir (Sabuncuoğlu ve Güz, 1998).

Okullarda yöneticilerin her zaman bir vizyona sahip olmaları gerekmektedir. Bu vizyon sayesinde her zaman yenilikler ortaya çıkar ve değişimler oluşur. Çünkü okul aydınlık bir geleceğe bu vizyon sayesinde ulaşabilir. Bu vizyona ulaşmakta okul müdürü rehberliğinde okul personeliyle ortaklaşa yapılacak çalışmalarla olacaktır. Bu sayede okul istenen hedeflere gidecektir (Aytaç, 2000).

Yöntem

Araştırma ilişkisel tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Öncelikle öğretmenlerin kurumuna bağlılıkları nasıl algıladıkları belirlendikten sonra, algılanan bu kurumuna bağlılık düzeylerinin onların iş motivasyonları ile ilişkisi incelenmiştir.

Çalışma grubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılı İstanbul ili Avrupa Yakası ilçelerindeki Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı 20 resmi Özel Eğitim uygulama Merkezi ve Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi okullarında görev yapan 240 öğretmen oluşturmaktadır.

Çalışma kapsamında 523 öğretmene anketler ulaştırılmış fakat anketlerin yaklaşık %46'sından geri dönüş alınabilmiştir. Verileri toplamak üzere Örgütsel Bağlılık Ölçeği, (Baysal ve Paksoy 1999) ve İş Motivasyonu Ölçeği, (Dündar, Özutku ve Taşpınar, 2007) ölçekleri kullanılmıştır.

Bulgular ve Tartışma

Yapılan bu çalışmanın uygulanmasıyla elde edilen veriler neticesinde ortaya çıkan sonuçlar ve ortaya çıkan bu sonuçlara ilişkin yorumlar bulunmaktadır.

Öncelikle örneklemin demografik özelliklere ilişkin bulgulara yer verilmiş ve öğretmenlerin okula bağlılık düzeylerinin iş motivasyonlarına olan ilişkisine yönelik bulgular sunulmuştur.

Son olarak özel eğitim okullarında çalışan öğretmenlerinin okula bağlılık düzeylerinin iş motivasyonlarını yordama düzeyine ilişkin bulgular bulunmaktadır.

Özel Eğitim Okulları'nda çalışan öğretmenlerin Örgütsel Bağlılık düzeylerine ilişkin bulgular

Örgütsel Bağlılık ölçeği alt boyutlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler incelendiğinde öğretmenlerin aldıkları puanların “Duygusal Bağlılık”, “Devam Bağlılığı”, “Normatif Bağlılık” alt boyutlarında %50'den fazlasının ortalamanın üzerinde puan almışlardır.

Bu bulgulara bağlı olarak öğretmenlerin bağlılığın tüm alt boyutlarda yüksek puan aldıkları

söylenbilir. Genel örgütsel bağlılık ölçeğinden alınan puanlar da yüksek düzeydedir ve sonuç olarak öğretmenlerin bağlılık puanlarının yüksek olduğu söylenbilir.

Özel Eğitim Okulları’nda çalışan öğretmenlerin İş motivasyonlarına ilişkin bulgular

İş motivasyon ölçeği alt boyutlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler incelendiğinde öğretmenlerin aldıkları puanların “İçsel Motivasyon” ve “Dışsal Motivasyon” alt boyutlarında %50’den fazlasının ortalamasının üzerinde puan aldığı görülmüştür. Bu bulgulara bağlı olarak öğretmenlerin tüm alt boyutlarda yüksek puan aldıkları söylenbilir. Genel iş motivasyonu ölçeği ise yüksek düzeyde öğretmenlerin yüksek puan aldığı görülmektedir.

Özel Eğitim Okulları’nda Çalışan Öğretmenlerin Okula Bağlılık Düzeylerinin Cinsiyete Göre İncelenmesi

Yapılan analiz sonucunda “Duygusal bağlılık, “Devam bağlılığı”, “Normatif bağlılık” ve “Örgütsel bağlılık” düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Başka bir ifadeyle erkek ve kadın öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Özel Eğitim Okulları’nda Çalışan Öğretmenlerin İş Motivasyon Oranlarının Cinsiyete Göre İncelenmesi

Yapılan analiz sonucunda “İçsel motivasyon”,“Dışsal motivasyon” ve “İş motivasyonu” düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Başka bir ifadeyle erkek ve kadın öğretmenlerin motivasyon düzeylerinin benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Özel Eğitim Okulları'nda Çalışan Öğretmenlerin Okula Bağlılık Düzeylerinin Mesleki Kıdeme Göre İncelenmesi

Yapılan analiz sonucunda “Duygusal bağlılık”, “Devam bağlılığı” ve “Örgütsel bağlılık” düzeylerinin öğretmenlerin mesleki kıdemine göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. “Normatif bağlılık” alt ölçeklerinden aldıkları puanların ortalamalarının mesleki kıdeme göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Gruplar arası farklılığın kaynağının tespiti için varyanslar eşit olduğundan dolayı post hoc testlerinden Bonferroni ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda 1-4 yıl mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin “normatif bağlılık” düzeyi 20 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip öğretmenlerden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Özel Eğitim Okulları'nda Çalışan Öğretmenlerin İş Motivasyon Oranlarının Kıdem Bazında İncelenmesi

Yapılan analiz sonucunda “Dışsal motivasyon” düzeyinin öğretmenlerin mesleki kıdemine göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. “İçsel motivasyon” alt ölçeklerinden aldıkları puanların ortalamalarının mesleki kıdeme göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Gruplar arası farklılığın kaynağının tespiti için varyanslar eşit olduğundan dolayı post hoc testlerinden Bonferroni ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda gruplar arası anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

“İş motivasyon” alt ölçeklerinden aldıkları puanların ortalamalarının mesleki kıdeme göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Gruplar arası farklılığın kaynağının tespiti için varyanslar eşit olduğundan dolayı post hoc testlerinden Bonferroni ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda gruplar arası anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Özel Eğitim Okulları'nda Çalışan Okula Bağlılık Düzeyleri Branşa Göre İncelenmesi

Yapılan analiz sonucunda “Duygusal bağlılık”, “Devam bağlılığı”, “Normatif bağlılık” ve “Örgütsel bağlılık” düzeylerinin öğretmenlerin branşına göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Başka bir ifadeyle farklı branş öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin birbirine benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Özel Eğitim Okulları'nda Çalışan Öğretmenlerin İş Motivasyon Oranlarının Branşa Göre İncelenmesi

Yapılan analiz sonucunda “İçsel motivasyon”, “Dışsal motivasyon” ve “İş motivasyonu” düzeylerinin öğretmenlerin branşına göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Başka bir ifadeyle farklı branş öğretmenlerin motivasyon düzeylerinin birbirine benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Özel Eğitim Okulları'nda Çalışan Öğretmenlerin Okula Bağlılık Düzeylerinin Lisans Üstü Eğitim Yapma Durumuna Göre İncelenmesi

Yapılan analiz sonucunda “Devam bağlılığı”, “Normatif bağlılık” ve “Örgütsel bağlılık” düzeylerinin lisansüstü eğitim alıp almamaya göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Başka bir ifadeyle lisansüstü eğitim alan ve almayan öğretmenlerin devam bağlılığı, normatif bağlılık ve örgütsel bağlılık düzeylerinin benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. “Duygusal bağlılık” alt ölçeklerinden aldıkları puanların ortalamalarının lisansüstü eğitim alıp almamaya göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Ön lisans ve lisans eğitim alan öğretmenlerin duygusal bağlılık düzeylerinin lisansüstü eğitim alan öğretmenlerden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Özel Eğitim Öğretmenlerinin Okula Bağlılık Düzeylerinin İş Motivasyonlarıyla İlişkisinin İncelenmesi

Özel Eğitim Okulları'nda Çalışan Öğretmenlerin İş Motivasyon Oranlarının Lisans Üstü Eğitim Yapma Durumuna Göre İncelenmesi

Yapılan analiz sonucunda “İçsel motivasyon”, “Dışsal motivasyon” ve “İş motivasyonu” düzeylerinin lisansüstü eğitim alıp almamaya göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Başka bir ifadeyle lisansüstü eğitim alan ve almayan öğretmenlerin motivasyon düzeylerinin benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Lisans üstü eğitim yapma değişkeni incelendiğinde öğretmenlerin motivasyon algılarıyla ilgili bir farklılık oluşmamasında çalışmaya katılan öğretmenlerin büyük bölümünün ön lisans ve lisans mezunu olması gösterilebilir.

Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse çalışmaya katılan öğretmenlerin eğitim seviyeleri birbirine yakın olduğundan, eğitim değişkenine bakıldığında iş motivasyonunda herhangi bir farklılık oluşmamıştır.

Ancak lisansüstü eğitimlerini tamamlamış öğretmenlerin ön lisans ve lisans eğitimlerini tamamlamış olanlara göre dışsal motivasyon boyutunda daha motive oldukları görülmektedir.

Bu durumun lisansüstü mezunlarının ücret konusunda diğer eğitim düzeylerine sahip öğretmenlerden biraz farklı ücret aldıkları sonucundan ortaya çıkıyor olabileceği düşünülebilir.

Özel Eğitim Okulları'nda çalışan öğretmenlerin Okula Bağlılık düzeyleri ile İş Motivasyonları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının incelenmesi

Yapılan analiz sonucunda “İçsel motivasyon” düzeyi ile “Devam bağlılığı düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. “İçsel motivasyon” ile “Duygusal bağlılık”, “Normatif bağlılık” ve “Örgütsel bağlılık” düzeyleri arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Başka bir ifadeyle öğretmenlerin içsel motivasyon düzeyi arttığında duygusal, normatif ve örgütsel bağlılık düzeylerinin azaldığı tespit edilmiştir.

Özel eğitim okullarında çalışan öğretmenlerin Okula Bağlılık düzeyleri iş motivasyonlarının anlamlı birer yordayıcısı olup olmadığının incelenmesi

Düzy değişkenleri normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir ve Çoklu Regresyon analizi yapılmıştır. Modelden anlamsız değişkenler “Devam bağlılığı” ve “Normatif bağlılık” çıkarılarak yapılan analiz sonucunda modelin anlamlı etkiye sahip olduğu ve içsel motivasyon düzeyinde meydana gelen değişimin %21’ini açıkladığı tespit edilmiştir.

Diğer bir ifadeyle bağımsız değişkenler ile bağımlı değişken arasında yordayıcılık ilişkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Duygusal bağlılık düzeyinin içsel motivasyon düzeyi üzerinde yordayıcılık etkisinin olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan regresyon analiz sonucunda duygusal bağlılık düzeyinin içsel motivasyon düzeyi üzerinde düzeyinde negatif yönlü anlamlı etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

Diğer bir ifadeyle öğretmenlerin duygusal bağlılık düzeyinin artmasının içsel motivasyon düzeyini azalttığı tespit edilmiştir.

Özel Eğitim Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Okula Bağlılık Düzeyleri Dışsal Motivasyonlarının Anlamlı Birer Yordayıcısı Olup Olmadığının İncelenmesi

Modelden anlamsız değişken “Normatif bağlılık” çıkarılarak yapılan analiz sonucunda modelin anlamlı etkiye sahip olduğu ve dışsal motivasyon düzeyinde meydana gelen değişimin %31’ini açıkladığı tespit edilmiştir.

Diğer bir ifadeyle bağımsız değişkenler ile bağımlı değişken arasında yordayıcılık ilişkisinin olduğu tespit edilmiştir. Duygusal bağlılık düzeyinin dışsal motivasyon düzeyi üzerinde yordayıcılık etkisinin olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan regresyon analiz sonucunda duygusal bağlılık düzeyinin dışsal motivasyon düzeyi üzerinde düzeyinde pozitif yönlü anlamlı etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

Özel Eğitim Öğretmenlerinin Okula Bağlılık Düzeylerinin İş Motivasyonlarıyla İlişkisinin İncelenmesi

Diğer bir ifadeyle öğretmenlerin duygusal bağlılık düzeyinin artmasının dışsal motivasyon düzeyini de arttırdığı tespit edilmiştir. Devam bağlılığı bağlılık düzeyinin dışsal motivasyon düzeyi üzerinde yordayıcılık etkisinin olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan regresyon analiz sonucunda devam bağlılığı düzeyinin dışsal motivasyon düzeyi üzerinde düzeyinde pozitif yönlü anlamlı etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

Diğer bir ifadeyle öğretmenlerin devam bağlılığı düzeyinin artmasının dışsal motivasyon düzeyini de arttırdığı tespit edilmiştir.

Sonuç

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre özel eğitim alanında görev yapan öğretmenlerin devam bağlılığı, normatif bağlılık ve genel örgütsel bağlılık algılarının orta düzeyde, duygusal bağlılığa yönelik algılarının ise yüksek düzeyde olduğudur.

Alanyazında, eğitim alanında gerçekleştirilen araştırmalar incelendiğinde, yapılan araştırmaların benzer sonuçlara ulaştığı gözlenmiştir. Bu duruma özel eğitim alanında yapılan çalışmalar da dahildir.

Araştırma kapsamında, özel eğitim alanında görev yapan öğretmenlerin örgütsel bağlılık algıları; cinsiyet, mesleki kıdem, branş ve lisansüstü eğitim alma durumu değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığı da incelenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin duygusal bağlılık, devam bağlılığı, normatif bağlılık ve genel örgütsel bağlılık algılarının cinsiyet, mesleki kıdem ve branş değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Bu durum özel eğitim alanındaki öğretmenlerin yüksek bir bölümünün mesleğe yeni başlamış olmasından kaynaklanabilir. Devam bağlılığı, normatif bağlılık ve genel örgütsel bağlılık algısı lisansüstü eğitim alma durumuna göre farklılaşmazken, duygusal bağlılığa yönelik algının lisansüstü eğitim alma durumuna göre farklılaştığı belirlenmiştir.

Yüksek lisans ve doktora yapan öğretmenlerin duygusal bağlılıklarının, ön lisans ve lisans mezunu öğretmenlere göre daha fazla sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Duygusal bağlılık, bireyin örgüt ile

ilgili objelerle etkileşim kurması ve örgütü yansıtan tüm değerleri içselleştirmesi ve onlarla özdeşleşmesini ifade etmektedir (Balay, 2000).

Lisansüstü eğitim almak öğretmenlerin kurumları içinde daha güvenli, çalışan, verimli ve yetkin birer birey olarak yetişmesine katkı sunmuş olabilir. Bu öğretmenler aldıkları eğitim sayesinde daha iyi hizmet vermek için buldukları kurum ile daha sıkı bağ kurarak duygusal bağlılıklarını geliştirmiş olabilir.

Araştırmada, öğretmenlerin iş ile ilgili dışsal motivasyonları orta düzeyin üzerinde, içsel motivasyon ve genel motivasyonları ise yüksek düzeyde bulunmuştur. Elde edilen bu sonuç Özutku ve Taşpınar 'ın çalışmalarıyla paralellik göstermiştir.

Özutku ve Taşpınar'ın yaptıkları çalışmada çalışanların işte başarılı olduklarını, iş yerlerinde araç ve gereçlerin yeterli olduğunu, yaptıkları işte sorumluluk sahibi olduğunu, yöneticileri ile ilişkilerinin iyi olduğunu, yaptığı işte karar verme hakkına sahip olduğunu, yaptığı işin saygın olduğunu, işinde terfi imkânının bulunduğunu, kişisel ve ailevi problemlerinde çalışma arkadaşlarının yanında olacağını düşündüğü sonucuna varmışlardır.

Araştırma kapsamında öğretmenlerin iş motivasyonu algıları demografik özelliklerine göre de karşılaştırılarak ele alınmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin içsel, dışsal ve genel iş motivasyon algısının cinsiyet, kıdem, branş ve lisansüstü eğitim alma durumu değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Öğretmenlerin örgütsel bağlılık algılarının iş motivasyonu üzerindeki etkisini belirlemek için regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre; örgütsel bağlılık bileşenlerinden sadece duygusal bağlılığın içsel motivasyonun anlamlı yordayıcısı olduğu anlaşılmıştır.

Ayrıca, devam bağlılığı ve duygusal bağlılığın birlikte dışsal motivasyonun anlamlı yordayıcıları olduğu belirlenmiştir. Duygusal bağlılık, bireyin hissi olarak bağlanmasını, içinde bulunduğu örgüt ile özdeşleşmesini, örgütte kalmayı tercih etmesini ve örgütün bir parçası olmayı istemesini ifade etmektedir (Allen ve Meyer, 1990).

Kaynakça

Arslan, H., & Uslu, B. (2014). Öğretmen Adaylarının Liderlik Yönelimlerinin İncelenmesi/Examining the Leadership Orientations of Pre-Service Teachers. *e-International Journal of Educational Research*, 5(1), 42-60.

Balcı, E. (1992). Ödüller güdüleme kuramları ve Türkiye’de öğretmen ödülleri (1.Baskı). Ankara: Adım Yayınevi.

Bingöl, D. (1984). Çalışma Psikolojisi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi 8.8.B.F. Yayınları.

Çekmecelioğlu, H. (2006), “İş Tatmini ve Örgütsel Bağlılık Tutumlarının İşten Ayrılma Niyeti ve Verimlilik Üzerindeki Etkilerinin Değerlendirilmesi: Bir Araştırma”, İş, Güç - Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi, Haziran

Dündar, S., Özutku, H., Taşpınar, F. (2007). İçsel ve dışsal motivasyon araçlarının işgörenlerin motivasyonu üzerindeki etkisi: Ampirik bir inceleme. *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 105-119. <http://gazi.edu.tr/posts/download?id=133343>, Erişim Tarihi: 07.08.2016

Eggen, P., & Kauchak, D. (1997). *Educational Psychology*. New Jersey: Prentice-Hall. Inc.

Engin, E. (2004). Psikiyatri kliniğinde çalışan hemşirelerin öfke düzeyleri ile iş motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, İzmir: Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Engin, S. (2007). *İdare Etmek mi? Yönetmek mi?*, İstanbul, Sistem Yayıncılık A.Ş.

Eren, E. (2001). *Yönetim ve organizasyon (çağdaş ve küresel yaklaşımlar)*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.

Ergün, T. “Uluslararası Örgütlerde Bağlılık Kavramı”, *TODAIE, AID*, 8, 4, 97-106, 1975.

James Jr, H. S. (2005). Why did you do that? An economic examination of the effect of extrinsic compensation. *Journal of Economic Psychology* 26, 549-566.

Terzi, A. R. ve Kurt, T. (2005). İlköğretim okulu müdürlerinin yöneticilik davranışlarının öğretmenlerin örgütsel bağlılığına etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*,(166).